

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
E-mail: inform@dkrp.gov.ua, Web:<http://www.drs.gov.ua>, код ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____

Державна служба України з безпеки на транспорті

Щодо надання роз'яснення

Державною регуляторною службою України (далі – ДРС) розглянуто лист Державної служби України з безпеки на транспорті від 06.02.2019 № 190/08/14-19 щодо необхідності ліцензування діяльності з перевезення дітей шкільними автобусами, власники яких управління (відділи) освіти районних державних адміністрацій та, в межах компетенції, повідомляється.

Відповідно до статті 1 Закону України від 02.03.2015 № 222 «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі – Закон № 222) ліцензування - засіб державного регулювання провадження видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, спрямований на забезпечення реалізації єдиної державної політики у сфері ліцензування, захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів.

Державна політика у сфері ліцензування ґрунтується на, зокрема, принципі пріоритетності захисту прав, законних інтересів, життя і здоров'я людини, навколишнього природного середовища, захисту обмежених ресурсів держави та забезпечення безпеки держави, що передбачає ліцензування виду господарської діяльності застосовується лише до такого виду, провадження якого становить загрозу порушення прав, законних інтересів громадян, життю чи здоров'ю людини, навколишньому природному середовищу та/або безпеці держави, і лише у разі недостатності інших засобів державного регулювання.

Згідно з пунктом 24 частини першої статті 7 Закону № 222 ліцензуванню підлягає такий вид господарської діяльності, як, зокрема, перевезення пасажирів автомобільним транспортом.

Згідно з підпунктом 3 пункту 4 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним транспортом, міжнародних перевезень пасажирів та вантажів автомобільним транспортом, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 № 1001, господарська діяльність може проводитись частково за таким видом – внутрішні перевезення пасажирів автобусами.

Державна регуляторна служба України

ВИХ №1479/0/20-19 від 07.03.2019

Назарчук Лариса Володимирівна

Статтею 1 Закону України «Про автомобільний транспорт», серед іншого, встановлено, що

- автомобільний перевізник - фізична або юридична особа, яка здійснює на комерційній основі чи за власний кошт перевезення пасажирів чи (та) вантажів транспортними засобами;

- пасажирські перевезення - перевезення пасажирів легковими автомобілями або автобусами;

- внутрішні перевезення - перевезення пасажирів і вантажів між населеними пунктами, розташованими на території однієї держави;

- регулярні спеціальні пасажирські перевезення - **перевезення** певних категорій пасажирів (працівників підприємств, **школярів**, студентів, туристів, екскурсантів та інших) на автобусному маршруті за умовами, визначеними паспортом маршруту, затвердженим в установленому порядку замовником транспортних послуг або уповноваженими органами Договірних Сторін у разі міжнародних перевезень;

- транспортний засіб спеціалізованого призначення - транспортний засіб, який призначений для перевезення певних категорій пасажирів чи вантажів (автобус для перевезення дітей, осіб з інвалідністю, пасажирів певних професій, самоскид, цистерна, сідельний тягач, фургон, спеціалізований санітарний автомобіль екстреної медичної допомоги, автомобіль інкасації, ритуальний автомобіль тощо) та має спеціальне обладнання (таксі, броньований, обладнаний спеціальними світловими і звуковими сигнальними пристроями тощо).

Статтею 9 Закону України «Про автомобільний транспорт» встановлено, що ліцензія видається на господарську діяльність з надання послуг з перевезення пасажирів і небезпечних вантажів на такі види робіт, як, зокрема, надання послуг з внутрішніх перевезень пасажирів автобусами.

Згідно із статтею 3 Господарського кодексу України під господарською діяльністю у цьому Кодексі розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

Відповідно до частини першої статті 29 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначено, що автомобільним перевізником та автомобільним самозайнятим перевізником, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, є суб'єкти господарювання, які відповідно до законодавства та одержаної ліцензії надають послуги за договором перевезення пасажирів транспортним засобом, що використовується ними на законних підставах.

Статтями 38 та 39 Закону України «Про автомобільний транспорт» визначено вимоги до перевезення організованих груп дітей автобусами та документи, на підставі яких виконуються пасажирські перевезення.

Так, для регулярних спеціальних пасажирських перевезень необхідні документи:

- для автомобільного перевізника - ліцензія, договір із замовником транспортних послуг, паспорт маршруту, документ, що засвідчує використання автобуса на законних підставах, інші документи, передбачені законодавством України;

- для водія автобуса - посвідчення водія відповідної категорії, реєстраційні документи на транспортний засіб, схема маршруту, розклад руху, інші документи, передбачені законодавством України.

Таким чином, якщо суб'єкт господарювання здійснює діяльність передбачену вищенаведеними законодавчими актами, необхідно отримувати відповідну ліцензію.

Одночасно зазначаємо наступне.

В рамках реалізації державної цільової соціальної Програми «Шкільний автобус» (далі – Програма), затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 16.02.2003 року № 31, метою якої є **організація безпечного, регулярного і безоплатного перевезення учнів, дітей та педагогічних працівників** дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів у сільській місцевості, шахтарських та інших малих монофункціональних містах, селищах до місця навчання, роботи і додому (далі - перевезення учнів, дітей та педагогічних працівників), поліпшення освітнього рівня населення, що проживає у такій місцевості, та раціонального використання кадрового потенціалу зазначених закладів, **використовуються автобуси, балансоутримувачами яких є райдержадміністрації (управління (відділи освіти) та загальноосвітні навчальні заклади.**

На виконання завдань та заходів передбачених Програмою, на регіональному рівні були затверджені відповідні програми забезпечення регулярного перевезення учнів, дітей та педагогічних працівників дошкільних і загальноосвітніх навчальних закладів «Шкільний автобус» (далі – **Регіональні програми**) та Положення про порядок використання шкільних автобусів на відповідній території (далі – **Положення про використання шкільних автобусів**), розроблене у відповідності, зокрема, до *Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених постановою Кабінетом Міністрів України від 18.02.1997 № 176.*

Регіональні програми спрямовані на забезпечення соціального захисту учасників навчально-виховного процесу, формування оптимальної мережі загальноосвітніх навчальних закладів і створення належних умов для отримання учнями якісної освіти у сільській місцевості.

Відповідно до затверджених Регіональних програм Управління освіти і науки обласних державних адміністрацій забезпечує придбання транспортних засобів на умовах конкурсних торгів та передає їх безоплатно відповідним районним державним адміністраціям.

Слід зазначити, що реалізація заходів Регіональних програм здійснюється за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

У відповідності до затверджених районними радами Положень про використання шкільних автобусів, шкільний автобус є спеціальним транспортним засобом для регулярних перевезень, що здійснюються за встановленим маршрутом і розкладом, з посадкою і висадкою дітей і педагогів на передбачених маршрутом зупинках до місць навчання і додому, а також для організації екскурсійних поїздок дітей сільської місцевості, здійснення нерегулярних перевезень учнів та педагогів до місць проведення позакласних і позашкільних, районних, зональних та обласних виховних, культурно-масових заходів і спортивних змагань, забезпечення участі учасників навчально-виховного процесу в нарадах, семінарах, конференціях, інших заходах районного і обласного рівнів, організації підвезення учасників зовнішнього незалежного оцінювання до пунктів тестування та в зворотному напрямку.

Також, Положенням про використання шкільних автобусів визначаються умови використання шкільних автобусів для здійснення нерегулярних перевезень, а саме, наявність маршрутного листа, наказу по установі, яка використовує автобус, список осіб, які перевозяться, погодження з місцевим відділом поліції та затверджується начальником відділу освіти райдержадміністрації, при дотриманні умов безпеки руху.

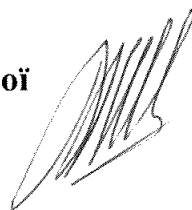
Положенням про використання шкільних автобусів також встановлюється заборона на використання шкільних автобусів для потреб, не передбачених Положенням, та під час навчально-виховного процесу.

З огляду на викладене, регулярні та безоплатні перевезення дітей шкільними автобусами, власниками яких є райдержадміністрації та загальноосвітні школи, може вважатись, як **перевезення пасажирів автобусами для власних потреб.**

З метою узгодження спільної позиції щодо необхідності запровадження ліцензування діяльності з перевезення дітей шкільними автобусами, ДРС пропонує провести спільну нараду з представниками Міністерства інфраструктури України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України за участі Державної служби України з безпеки на транспорті.

Дата проведення узгоджувальної наради буде визначена додатково.

Перший заступник Голови Державної регуляторної служби України

Володимир ЗАГОРОДНІЙ

